

Аналіз страхового ринку України

Романовська Ю.А.

кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів
Вінницького торговельно-економічного інституту
Київського національного торговельно-економічного університету

У статті проаналізовано структуру страхового ринку та обґрунтовано розподіл ринку між лайфами та нелайфовими страховими компаніями. Досліджено основні показники діяльності провідних страхових компаній України. Наведено рейтинг надійності страхових компаній, в основі якого лежить система показників, що враховує їхній фінансовий стан. Проаналізовано показник проникнення страхування в соціально-економічні процеси розвитку держави.

Ключові слова: страховий ринок, страхова компанія, страхові виплати.

Романовская Ю.А. АНАЛИЗ СТРАХОВОГО РЫНКА УКРАИНЫ

В статье проанализирована структура страхового рынка и обоснованно распределение рынка между лайфовыми и нелайфовыми страховыми компаниями. Исследованы основные показатели деятельности ведущих страховых компаний Украины. Приведенный рейтинг надежности страховых компаний, в основе которого лежит система показателей, учитывающая их финансовое состояние. Проанализирован показатель проникновения страхования в социально-экономические процессы развития государства.

Ключевые слова: страховой рынок, страховая компания, страховые выплаты.

Romanovska Yu.A. ANALYSIS OF INSURANCE MARKET OF UKRAINE

The article analyzes the structure of the insurance market. Investigated key performance indicators of the leading insurance companies of Ukraine. We investigated the reliability rating of insurance companies, which is based on the system of financial indicators. Analyzed the penetration rate of insurance in socio-economic processes of the state.

Keywords: insurance market, insurance company, insurance benefits.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Головною метою розвитку страхового ринку є підвищення рівня страхового захисту майнових інтересів фізичних та юридичних осіб, зменшення витрат держави на попередження і ліквідацію наслідків стихійних лих, техногенних аварій, катастроф. Сучасні страхові компанії забезпечують формування ефективних ринкових механізмів залучення інвестиційних ресурсів у національну економіку за рахунок забезпечення ефективного функціонування ринку страхових послуг із застосуванням сучасної ринкової інфраструктури та фінансових інструментів. В Україні страховий ринок має значний потенціал розвитку, який потребує, перш за все, детального оцінювання всіх наявних можливостей для сталого розвитку в умовах євроінтеграційних процесів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Діяльність страхового бізнесу у сучасному світі багатогранна та неоднозначна та вимагає постійного дослідження страхових відносин, що забезпечують соціально-економічну безпеку суб'єктів господарювання і визначають стійкість національної економіки. Ці питання було досліджуються в роботах таких про-

відних науковців, як В. Базилевич, К. Шелехов, М. Александрова, В. Шахов, В. Базилевич, К. Базилевич, В. Бігдаш, О. Гаманкова, О. Залетов, С. Осадець, В. Фурман та інші. Але з огляду на мінливість середовища, в якому функціонують суб'єкти страхового ринку, виникає необхідність постійного аналізу розвитку страхових компаній задля комплексного уявлення щодо їхньої надійності.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є аналіз ринку страхування в Україні та визначення чинників, що впливають на його функціонування.

Виклад основного матеріалу дослідження. В умовах розвитку ринкової економіки збільшуються ризики втрати майна та прибутку, що в свою чергу породжує попит на послуги страхових компаній. Сучасний стан страхового ринку України займає далеко не передове місце на світовій арені. Навіть, беручи до уваги світові тенденції економічного спаду та кризові явища, Україна все одно залишається країною із малорозвиненим ринком страхування.

Стримуючим чинником діяльності українського страхового ринку є те, що він зна-

ходиться у досить суперечливій та складній ситуації. Це є очевидним, адже питання капіталізації і стратегії розвитку своєчасно не були вирішені акціонерами страхових компаній. Минулий рік став найбільш незадовільним з точки зору нагляду та відношення держави до страхового ринку, що було пов'язане з реорганізацією Національної комісії з регулювання ринків фінансових послуг й відсутністю стратегії розвитку на цьому ринку.

Ринок страхових послуг залишається найбільш капіталізованим серед інших небанківських фінансових ринків в Україні. Він має два типи страхування – СК «Life» та СК «non-Life». СК «Life» – страхові компанії, що здійснюють страхування життя, СК «non-Life» – страхові компанії, що здійснюють страхування видів, інших, ніж страхування життя.

На відміну від розвинених країн, страховий ринок України характеризується високою часткою компаній загальних видів страхування. Кількість страхових компаній (СК) станом на 31.12.2015 становила 361, з яких 49 СК зі страхування життя (СК «Life») та 312 СК, що здійснювали види страхування, інші, ніж страхування життя (СК «non-Life»). За 2015 рік кількість страхових компаній зменшилася на 21 СК. (станом на 31.12.2011 р. – 442 компанії, у тому числі СК «life» – 64 компанії, СК «non-life» – 378 компаній). Таким чином, кількість страхових компаній має тенденцію до зменшення [1]. Так, за останні 5 років їх кількість скоротилася на 81 одиницю, що у відносному відношенні складає 18,33% (табл. 1). Якщо детально проаналізувати економічну ситуацію у державі, то стає зрозуміло, що зниження активності страхових компаній є цілком виправданим. Адже, окрім поглиблення кризової ситуації військового конфлікту на Донбасі, не менш гостро постає проблема недоопрацьованого законодавства в цьому напрямі. Як доказ останнього виступає

вже багатомісячний розгляд нової редакції Закону України «Про страхування», впровадження якого є досить важливим кроком у регулюванні страхових відносин в сучасних реаліях. Дана версія Закону передбачає обов'язкове медичне страхування, прозору фінансову звітність учасників страхового ринку, розвиток та активне впровадження страхування життя, неухильне дотримання регуляторів інших видів страхування тощо.

Доречно зазначити, що попри значну кількість компаній, більшість з них мають незначний обсяг активів та вимушені значну питому вагу своїх зобов'язань передавати на перестраховання страховим організаціям інших країн, тому, фактично на страховому ринку основну частку валових страхових премій (99,9%) акумулюють 200 СК non-Life та 20 СК Life [2].

Сама структура ринку залишилася практично незмінною. За підсумками третього кварталу 2015 року на ринку функціонувало 368 страхових компаній, з яких 318 в ризиковому сегменті, а решта 50 – у лайфовому. Восени 2015 року завершилися три великі угоди по злиттю та поглинанню, що саме по собі є досягненням, оскільки у 2014 році не було укладено жодної подібної угоди [2].

На початку листопада 2015 року American Life Insurance Company остаточно покинула український ринок, передавши 99,9% своїх акцій страховій компанії MetLife, яка є незмінним лідером лайфового сегмента страхового ринку України, швейцарської Swiss MetLife Global Holding Company II GmbH [2].

В цей же час International Insurance Consortium BV (Нідерланди) придбав контрольний пакет акцій одного з трійки лідерів українського страхового ринку – СК «ПРО-ВІДНА», яка раніше входила до групи російської «РОСГОССТРАХ». За підсумками операції більше 99% акцій перейшли у власність голландців.

Таблиця 1

Кількість страхових компаній в Україні за 2011-2015 рр.

Кількість страхових компаній	Станом на					Абсолютне відхилення, 2015/2011, од.	Темп приросту., 2015/2011, %
	31.12. 2011 р.	31.12. 2012 р.	31.12. 2013 р.	31.12. 2014 р.	31.12. 2015 р.		
Загальна кількість	442	414	407	382	361	-81	-18,33
у тому числі:							
СК «non-Life»	378	352	345	325	312	-66	-17,46
СК «Life»	64	62	62	57	49	-15	-23,44

Джерело: даними [1]

На місяць раніше, у жовтні 2015 року, «QBE Україна», що входить до числа топ-30 ризикових страховиків на ринку, була повністю продана австралійською материнською компанією канадському холдингу Fairfax Eastern Europe [2].

Страховий ринок України, як і будь-якої іншої країни, характеризується постійними змінами основних показників діяльності страхових компаній у залежності від економічної ситуації в країні та змін нормативно-правових актів, котрими регулюються відносини у сфері страхування. Отже, розглянемо основні показники страхового ринку за період 2011-2015 років, котрі дадуть загальне уявлення про його розвиток на сучасному етапі, а також про можливості використання страхування як механізму фінансування ризиків та інструменту страхового захисту держави (табл. 2).

Статутні фонди окремих українських страхових компаній і досі залишаються незначними, а це є свідченням низької конкурентоспроможності страховиків, оскільки, для підтримання успішної конкуренції на світовому страховому ринку статутний фонд має становити близько 50 млн. дол. США [3, с. 221]. Низька місткість страхового ринку щодо прийняття ризиків не сприяє використанню страхування як механізму фінансування ризиків та інструменту страхового захисту держави.

На фоні досить динамічної тенденції збільшення активів у рамках страхового ринку за останні роки спостерігаємо і зростання страхових резервів, що створені відповідними компаніями. Обсяг сформованих резервів станом на 1 січня 2016 року становив 18,4 млрд. грн. (збільшення на 64,4% у порівнянні із 2011 р.) [4, с. 37]. Серед структури резервів, котрі сформовані страховими компаніями, більша

Таблиця 2

Основні показники діяльності страхових компаній в Україні за 2011-2015 рр.

Показник	2011 р.	2012 р.	2013 р.	2014 р.	2015 р.	Темп приросту 2015/2011, %
Страхові резерви, млн. грн.						
Обсяг сформованих страхових резервів	11179,3	12577,6	14435,7	15828,0	18376,3	64,4
– резерви зі страхування життя	2663,8	3222,6	3845,8	5306,0	6889,3	158,6
– технічні резерви	8515,5	9355,0	10589,9	10522,0	11487,0	34,9
Активи страховиків та статутний капітал, млн. грн.						
Загальні активи страховиків (згідно з формою 1 (П(С)БО 2))	48122,7	56224,7	66387,5	70261,2	60729,1	26,2
Активи, визначені ст. 31 Закону України «Про страхування» для представлення коштів страхових резервів	28642,4	48831,5	37914,0	40530,1	36418,8	27,2
Обсяг сплачених статутних капіталів	14091,8	14579,0	15232,5	15120,9	14474,8	2,7

Джерело: за даними [2]

Таблиця 3

Страхові премії та їх частки у ВВП за 2011-2015 рр.

Показник	2011 р.	2012 р.	2013 р.	2014 р.	2015 р.	Абсолютне відхилення		Нормативне значення проникнення страхування, %
						2015/2011	2015/2014	
Валові страхові премії, млрд. грн.	22,7	21,5	28,7	26,8	29,7	7,0	2,9	8-12
ВВП, млрд. грн.	1316,6	1408,9	1454,9	1566,7	1979,5	662,9	412,8	
Частка валових страхових премій у ВВП, %	1,7	1,5	2	1,7	1,5	-0,2	-0,2	

Джерело: за даними [1]

їх частина була створена страховими компаніями саме non-life типу. Загалом протягом 2011–2015 років спостерігається позитивна динаміка збільшення обсягів страхових резервів в Україні, однак їх обсяги є незначними із точки зору розвитку економіки та фінансування галузей національного господарства.

Варто зазначити, що у 2015 р. обсяг загальних активів страховиків зменшився на 13,6% у порівнянні із 2014 р., а у порівнянні із 2011 р. – збільшився на 26,2%. У той же час величина активів, визначених статтею 31 Закону України «Про страхування» [5, ст. 31], у 2015 р. зменшилась на 4111,3 млн. грн. у порівнянні із 2014 р. та збільшилась на 27,2% у порівнянні із показником 2011 р., що склав 28,6 млрд. грн. Означена ситуація склалась внаслідок зменшення кількості страхових компаній та списання неліквідних активів із балансів страховиків.

Показник проникнення страхування (частка зібраних страхових премій у ВВП країни) свідчить про рівень розвитку страхування та відповідно використання його як механізму фінансування ризиків й інструменту страхового захисту держави (табл. 3).

В Україні у 2012 році частка страхових премій по відношенню до ВВП становила 1,5%, що на 0,2% менше у порівнянні із 2011 роком та дорівнює показнику проникнення 2015 року. Загалом, рівень проникнення страхування в Україні є досить низьким. Для порівняння, наприклад, у Німеччині даний показник за підсумками 2014 року склав 6,84%, США – 8,06%, Великобританія – 11,53%, Китай – 3,00% [1; 6].

Але, відповідно до Методики розрахунку рівня економічної безпеки України, у якій зазначені індикатори та порогові значення індикаторів стану безпеки страхового ринку, досліджуваний показник має складати 8-12% [7]. Означена ситуація є наслідком того, що у країні зберігається низька купівельна спроможність потенційних страхувальників та відсутній платоспроможний попит на страхові послуги. Таким чином, навіть за найсприятливіших умов та досягнення показником проникнення страхування рівня 7%, його все одно буде недостатньо для забезпечення необхідного рівня економічної безпеки, а при несприятливих – зробити для України його недосяжним.

При такій ситуації, коли реальні значення досліджуваного показника нижчі від його мінімального нормативного значення у 5,3 рази, страхування не має можливості впливати на розвиток економіки та не відіграє суттєвої ролі

у соціально-економічних відносинах держави.

Із урахуванням статистичної інформації, розміщеної на офіційному сайті Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, та здійснених розрахунків, проаналізуємо структуру та динаміку валових та чистих страхових премій за період 2011-2015 рр.

Протягом аналізованого періоду можемо спостерігати перемінну динаміку в обсязі як валових, так і чистих страхових премій (рис. 1). Зокрема, загальний обсяг валових страхових премій у 2011 році склав 22,7 млрд. грн., у 2015 році цей показник досягнув значення 29,7 млрд. грн., тобто обсяги зросли на 31% [1]. У розрізі основних видів страхування основне збільшення надходжень валових страхових премій у 2015 р. у порівнянні із 2011 р. відбулося за такими видами страхування, як страхування вантажів та багажу на 137,5%, страхування відповідальності перед третіми особами – 71,9%, а найбільшого скорочення за цей період зазнали страхові премії зі страхування від нещасних випадків на транспорті (на 50,6%).

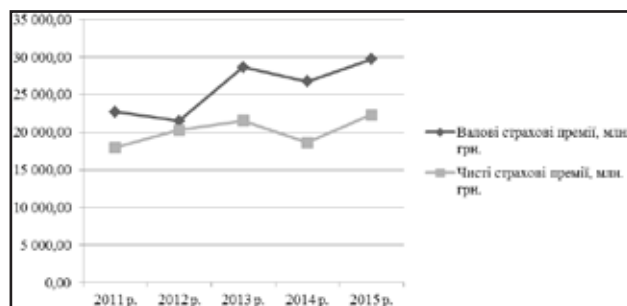

Рис. 1. Динаміка страхових премій за 2011-2015 рр.

Джерело: за даними [2]

Аналогічну ситуацію спостерігаємо і з чистими страховими преміями, адже на початку аналізованого періоду їх обсяг складав 17,97 млрд. грн., у 2013 р. зріс до 21,6 млрд. грн., тоді як у 2014 році спостерігалось скорочення обсягу залучених чистих страхових премій у порівнянні із попереднім роком. За останні п'ять років обсяги чистих страхових премій зросли на 24,4%. Враховуючи дані табл. 2, яка містить інформацію стосовно кількості страхових компаній в Україні, зауважимо, що протягом 2011-2015 років страхові компанії почали працювати активніше та ефективніше, адже збільшення обсягів акумульованих ними премій відбулося за рахунок нарощування обсягів діяльності страховиків, а не внаслідок збільшення їх кількості.

У структурі валових страхових премій помітним є превалювання зібраних коштів страховиками поп-life типу. Таким чином, можна стверджувати, що загалом в Україні страховий ринок – це ринок ризикового страхування.

У рамках дослідження доцільним вважаємо проаналізувати структуру валових та чистих страхових премій за основними видами страхування. Якщо розглянути структуру валових страхових премій у межах одного року (для прикладу візьмемо 2012 рік як рік із найбільш стабільною економічною ситуацією за досліджуваний період), то найбільшу частку серед інших видів страхування у структурі валових страхових премій займає автострахування (КАСКО, ОСЦПВ, «Зелена картка») і становить 29,1%; 13,1% сукупного обсягу акумульованих премій займають премії, спрямовані на страхування майна [8, с. 86]. Аналогічна ситуація збереглася і у 2015 році. Незначними у плані залучення страхових премій у порівнянні із вже зазначеними видами страхування є: страхування медичних витрат, авіаційне, страхування кредитів, від нещасних випадків на транспорті, які займають до 2% залучених премій.

Для страхового ринку України характерною рисою є незначна частка страхування життя в загальному обсязі зібраних страхових премій (від 5,9% до 8,6%), тоді як оптимальним значенням цього показника є частка не менше 30% (відповідно до методики розрахунку рівня економічної безпеки України). Тенденція до зниження частки страхування життя в

загальному обсязі зібраних страхових премій (із 8,6% у 2013 р. до 7,4% у 2015 р.) може бути пояснена збільшенням питомої ваги споживчих витрат у структурі витрат населення на тлі зростання середньомісячної заробітної плати, співвідношення цін та доходів населення до рівня інфляції у країні.

За даними Національної комісії [1], що здійснює державне регулювання ринків фінансових послуг в Україні, обсяги як валових, так і чистих страхових виплат характеризуються перемінною динамікою. Так, наприклад, обсяги валових виплат зросли із 4,9 млрд. грн. у 2011 р. до 5,2 млрд. грн. у 2012 р. (рис. 2). У 2013 р. спостерігаємо скорочення виплат до 4,7 млрд. грн., тобто найнижчого показника за період дослідження, що можна пояснити кризовими явищами в економіці України, котрі призвели до зниження попиту на страхові послуги і, як наслідок, скорочення обсягів акумульованих коштів та страхових виплат. За період 2011-2015 рр. спостерігається зростання показника валових страхових виплат на 66,5% та 61,8% – чистих страхових виплат.

Зростання обсягів здійснених валових страхових виплат у 2015 р. у порівнянні із 2011 р. відбулося за всіма основними системоутворюючими видами страхування. Так, наприклад, збільшилися валові страхові виплати по автострахуванню (на 32,9%) та на 889,1% – зі страхування життя. У структурі валових виплат найбільша питома вага припадає на автострахування, що включає стра-

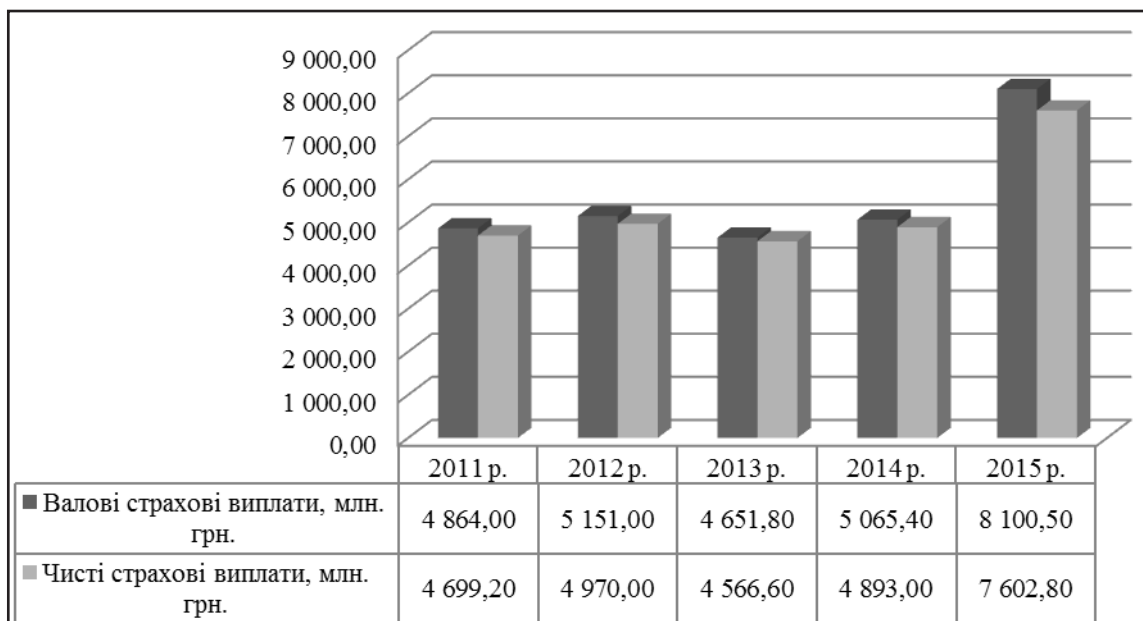

Рис. 2. Динаміка страхових виплат за 2011-2015 рр.

Джерело: за даними [1]

хування КАСКО, ОСЦПВ та «Зелена картка» (від 39,3 до 56,7%) і їх обсяги у 2015 р. становили 3,2 млрд. грн., медичне страхування (від 14,8% до 21,9% загального обсягу здійснених виплат), досить перемінною динамікою характеризуються виплати по страхуванню фінансових ризиків (0,9% (46,9 млн. грн.) у 2014 р. та 17,3% (1,4 млрд. грн.) вже у 2015 р.) [9, с. 83].

Аналізуючи динаміку чистих страхових виплат за основними видами страхування, можна сказати, що відбулося зростання по автострахованню із 2,3 млрд. грн. у 2011 р. до 3,1 млрд. грн. у 2015 р. Темп приросту становить 31,2%. У 2015 р. істотно зросли обсяги чистих виплат по страхуванню життя (на 948,2% у порівнянні із 2011 р.) та страхуванню майна (темп приросту 2015/2011 рр. – 318%).

Таблиця 4

Рейтинг надійності страхових компаній у 2015 р.

Компанія	Боргове навантаження	Ліквідність	Рівень виплат	Приріст премій	Приріст капіталу	Входження до МФГ	Рівень перестраховування	Коефіцієнт фінансової стійкості	Підсумковий бал	Рейтинг
«Княжа»	2	2	3	4	4	4	3	2	3,10	B
«Уніка»	1	1	4	4	3	4	3	2	3,00	B
«Українська страхова група»	1	3	4	3	1	4	2	2	2,95	B
«Універсальна»	2	1	3	4	3	3	4	3	2,85	B
«PZU Україна»	1	1	3	4	3	4	4	1	2,85	B
«Просто-страхування»	3	4	4	2	4	2	1	3	2,85	B
«Інгосстрах»	4	4	3	2	4	1	3	4	2,80	B
«АХА Страхування»	2	2	4	2	3	4	1	3	2,80	B
«Провідна»	3	3	4	2	4	2	1	3	2,80	B
Utico	4	4	2	3	3	1	3	4	2,70	B
«Інго Україна»	2	2	4	2	3	2	4	2	2,65	B
«Іллічівськ»	2	2	3	4	4	1	4	2	2,60	B
«Європейський страховий альянс»	3	2	3	3	3	1	4	3	2,55	C
«Allianz Україна»	1	1	3	3	1	4	3	1	2,50	C
«Скайд»	4	3	1	3	3	1	4	4	2,45	C
СГ ТАС	3	2	3	3	3	1	2	3	2,35	C
«Перша»	1	2	2	4	3	1	4	2	2,25	C
«Альфа Страхування»	3	4	1	2	4	2	1	3	2,25	C
«Нафтогазстрах»	4	2	1	4	2	1	1	4	2,10	C
«Домінанта»	4	3	1	1	4	1	3	4	2,10	C
УПСК	3	4	1	2	3	1	1	4	2,05	C
УОСК	2	2	2	2	3	1	4	2	2,05	C
«Брокбізнес»	3	3	1	1	4	1	2	4	1,90	C
«Арсенал Страхування»	2	2	2	2	4	1	1	2	1,80	D
ВУСО	4	2	1	2	2	1	1	4	1,80	D
«Оранта»	3	1	2	2	3	1	1	3	1,75	D
«Країна»	3	2	2	1	3	1	1	3	1,75	D
«Альянс»	4	1	1	1	4	1	1	4	1,60	D
«Аска»	1	1	2	2	2	1	1	2	1,45	D

Рівень А – «надійний», В – «стабільний», С – «задовільний», D – «поганий»

Джерело: за даними [11]

Із результатів дослідження можна зробити висновок про те, що збільшення обсягів страхових виплат пов'язане зі скороченням надходжень від страхових платежів при підвищенні самих виплат.

Варто зазначити, що за період дослідження, а саме у 2014-2015 рр. випробуванням для страхового ринку України стало зростання збитковості, пов'язане із більш ніж двократною девальвацією гривні по відношенню до долара США, що призвело до необхідності перегляду деяких умов страхування та більш консервативних оцінок ризиків, які приймаються на страхування [10]. В першу чергу ці зміни торкнулися страхування КАСКО, медичних витрат та деяких інших видів, де є вплив на величину збитку валютних коливань. У тому ж таки 2014 році страховики зіткнулися із безпрецедентними умовами – від негативних соціально-економічних, політичних процесів у країні, військового конфлікту на Сході України, які повинні були стимулювати попит на низку страхових продуктів із боку корпоративного сегмента, до скорочення споживчої активності через негативний стан економіки держави.

Як уже зазначалося, в останні роки для українського страхового ринку характерним є підвищення частки автострахування над майновим та іншими видами. Таке явище свідчить про незбалансованість страхових портфельів вітчизняних страховиків, так як основним видом страхування у страховому портфелі вітчизняних страхових компаній є автострахування, тобто КАСКО, ОСЦПВ та «Зелена картка».

Forbes представляє щорічний рейтинг надійності страхових компаній (табл. 4) [11]. Цей рейтинг складається із метою допомогти клієнтам та партнерам страховиків оцінити стан страховиків для прийняття рішення про співпрацю із тією чи іншою компанією.

Як і у 2014 р., станом на кінець 2015 року, перші місця рейтингу займають дочірні підприємства міжнародних фінансових груп. Однак, якщо 2014 року йшлося про дочірніх страховиків австрійської, французької та німецької компаній, то у 2015 р. всі перші місця здобули компанії з австрійським та нідерландським капіталом.

Першим критерієм для потрапляння до рейтингу Forbes [11] були зібрані премії, також у розрахунку враховувалися власний капітал, рівень виплат та рівень перестрахування страхових компаній.

Так само, як і у 2014 році, до рейтингу надійності увійшли 29 найбільших компаній. Тоді як за даними Нацкомфінпослуг [1], ризиковий сегмент страхового ринку 2015 року формували 312 СК, проти 325 ризикових компаній – на кінець 2014 року.

На першому місці в рейтингу Forbes – страхова компанія «Княжа Vienna Insurance Group». Відповідно до даних Агентства з розвитку інфраструктури фондового ринку України, 89,9% акцій страховика належать VIENNA INSURANCE GROUP AG Wiener Versicherung Gruppe. На другому місці – компанія «Уніка», 92,2%-ний пакет акцій якої контролює UNIQA internationale Beteiligungs-Verwaltungs GmbH (Відень). Третє місце здобула «Українська страхова група», а зараз належить на 92% TBIN Financial Services Group N.V. із Нідерландів [11].

Окрім того, варто зазначити, що чотири страхові компанії не увійшли до рейтингу через високий рівень перестрахування, що є свідченням або участі компанії у тінювих схемах, або про роботу із великими ризиками, що притаманно для корпоративного сегменту, але не для роздрібних страховиків. До рейтингу не потрапили «ХДІ Страхування», котрі віддали у перестрахування 74,85%; «Дніпроінмед», який перестрашував 100,42% від премій; «Бусин», який працює із великими ризиками, зокрема, авіаційними (рівень перестрахування – 88%) та компанія «Надійна», із показником перестрахування в понад 91,89%.

Як і рік тому, два останні місця в рейтингу розділили одна із найстаріших страхових компаній країни АСКА й компанія «Альянс» [11].

Висновки з цього дослідження. Дослідивши структуру чистих страхових премій можна сказати про те, що їх перерозподіл у 2015 р. відбувся на користь таких видів страхування, як автострахування (32,8%), страхування майна та життя (по 9,8% кожен) та страхування фінансових ризиків (9,7%).

Проведений аналіз страхового ринку України свідчить про низький рівень соціальної захищеності населення країни, адже надходження премій зі страхування життя та кількість страховиків по цьому виду є надто малою у порівнянні зі страховиками non-Life типу аби забезпечити сталий розвиток. Можна зробити висновок про те, що у цілому рівень проникнення страхування в Україні знаходиться на низькому рівні. Проте, відповідно до Комплексної програми розвитку фінансового сектору України планується поступове підвищення даного показника.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг/ Огляд ринків. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nfp.gov.ua/>
2. Insurance TOP [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://forinsurer.com/public/05/01/02/1737>
3. Маргасова В. Г. Актуальні проблеми розвитку страхового ринку України / В. Г. Маргасова, М. В. Дубина, М. В. Тунік // Проблеми і перспективи економіки та управління. – 2015. – № 2(2). – С. 219–228.
4. Марценюк Л. В. Страховий ринок України / Л. В. Марценюк, О. В. Чорновіл // Вісник Дніпропетровського національного університету залізничного транспорту. – 2016. – № 2(62). – С. 36–46.
5. Про страхування: Закон України від 07.03.1996 № 85/96-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/85/96-%D0%B2%D1%80>.
6. Statistical Yearbook of German Insurance 2014 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.en.gdv.de/wp!content/uploads/2014/11/Statistical_Yearbook_2014.pdf.
7. Методичні рекомендації щодо розрахунку рівня економічної безпеки України: Наказ Мінекономрозвитку України від 29.10.2013 № 1277. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.me.gov.ua/Documents/Download?id=cf1a623612e54149b519d461894a4bcdf481>.
8. Малікова І. П. Статистичний аналіз страхового ринку України та його продукту / І. П. Малікова // Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. – 2015. – № 1(78). – С. 84–92.
9. Джегерук О. В. Напрями удосконалення функціонування ринку страхових послуг в Україні: матеріали V Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції [Сучасний стан та перспективи розвитку фінансової системи України] (м. Вінниця, 15 червня 2016 р.). – Вінниця: ВТЕІ КНТЕУ, 2016. – С. 81–89.
10. Комплексна програма розвитку фінансового сектору України до 2020 року: Постанова Правління Національного банку України від 18.06. 2015 року № 391. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua/doccatalog/document?id=18563297>.
11. Рейтинг страхових компаній-2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://forbes.net.ua/ua/business/1398567-rejting-strahovih-kompanij-2015>.